

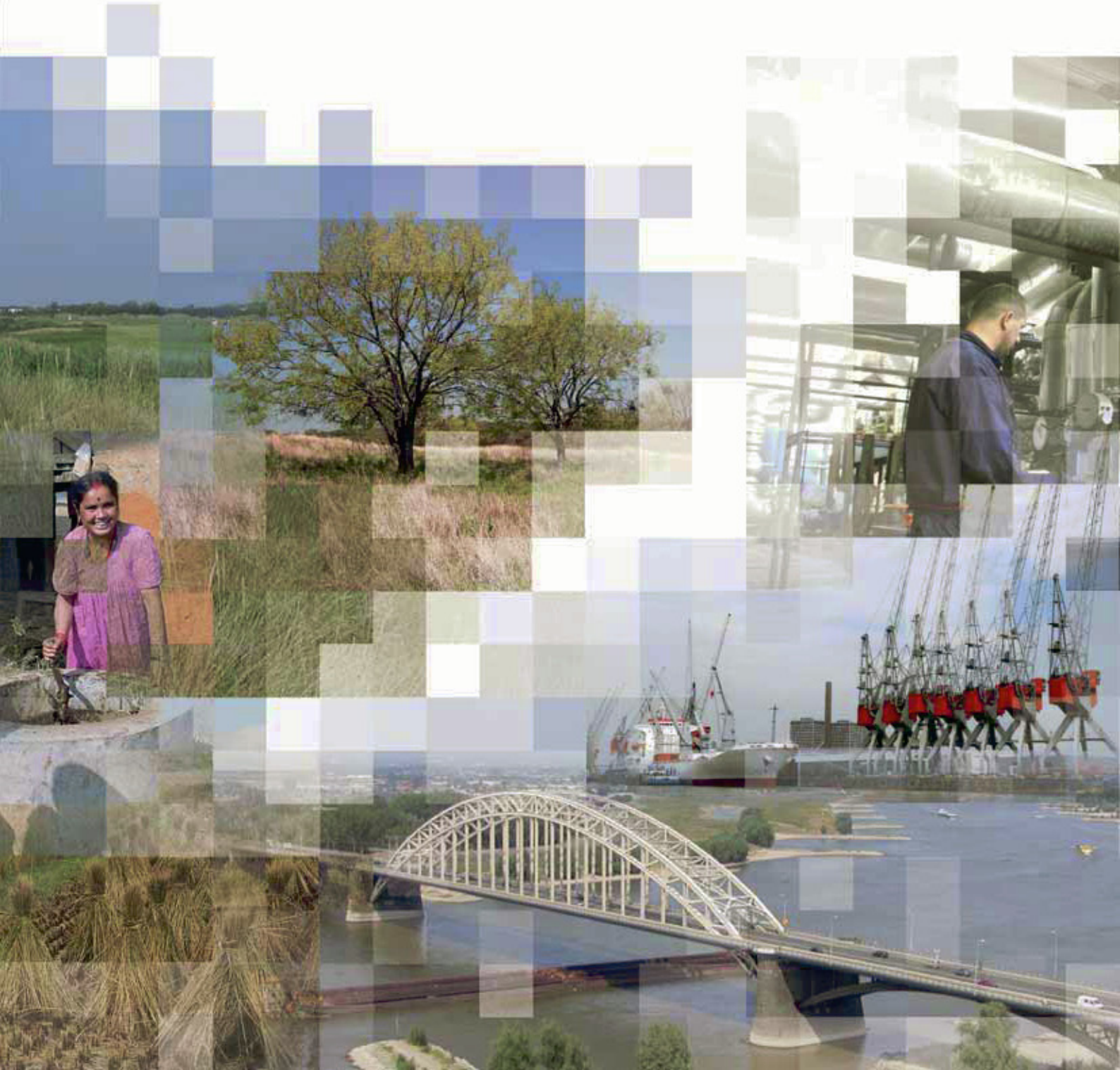

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Bestemmingsplan landelijk gebied West, gemeente Stichtse Vecht

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

8 april 2013 / rapportnummer 2743-53

1. Oordeel over het milieueffectrapport (MER)

De gemeente Stichtse Vecht wil verschillende verouderde bestemmingsplannen actualiseren en vatten in één nieuw plan onder de noemer 'Bestemmingsplan Landelijk Gebied West'. In het nieuwe bestemmingsplan wordt ontwikkelruimte geboden voor de landbouwsector. In het ontwerp-bestemmingsplan en het plan-MER is aangegeven dat met een wijzigingsbevoegdheid het uitbreiden van de bouwvlakken tot 1,5 ha mogelijk wordt gemaakt.¹ In de regels behorende bij het ontwerp-bestemmingsplan wordt het uitbreiden van bouwvlakken overigens gelimiteerd tot 1 ha.² Voor de vaststelling van het nieuwe bestemmingsplan is een MER opgesteld. Omdat significant negatieve effecten op de omliggende Natura 2000-gebieden niet op voorhand kunnen worden uitgesloten maakt een Passende beoordeling onderdeel uit van het MER. De gemeenteraad is het bevoegd gezag voor de vaststelling van het bestemmingsplan en daarmee voor de m.e.r.-procedure.

De Commissie voor de milieueffectrapportage (verder 'de Commissie')³ is van oordeel dat in het MER nog niet alle essentiële informatie aanwezig is om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in de besluitvorming. De tekortkomingen hebben betrekking op:

- het ontbreken van een alternatief waarmee de gemeente aantasting van de natuurlijke kenmerken kan uitsluiten;
- de onderbouwing van de werking van de Verordening veehouderij, stikstof en Natura 2000 van de provincie Utrecht en de effectiviteit en realiteitswaarde van de inzet van BBT++;
- de beschrijving of en waar geurhinder kan optreden en het ontbreken van inzicht hoe met het bestemmingsplan gestuurd kan worden op het verminderen of voorkomen daarvan.

De Commissie is van mening dat bovenstaande punten (samen de navolgbaarheid van de berekeningen) essentieel zijn voor het volwaardig meewegen van het milieubelang bij de besluitvorming over het bestemmingsplan Landelijk Gebied West. Zij adviseert deze punten aan te vullen en deze aanvulling openbaar te maken voordat het besluit genomen wordt.

In hoofdstuk 2 wordt het oordeel van de Commissie nader toegelicht.

¹ Zie bijvoorbeeld blz. 61 in ontwerp-bestemmingsplan en blz. 15 van het plan-MER.

² Zie artikel 3.4.1 van de regels behorende bij het ontwerp-bestemmingsplan.

³ Voor de samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens, zie bijlage 1 bij dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via commissiemer.nl onder 'Advisering' of door in het zoekvak het projectnummer in te geven.

2. Toelichting op het oordeel

2.1 Maximaal mogelijke effecten

Bij de beschrijving van de milieueffecten in het MER moet worden uitgegaan van de maximale invulling van de planologische ruimte die het ontwerp–bestemmingsplan biedt. Uitgaande van de mogelijkheid bouwvlakken uit te breiden tot 1,5 ha zonder verdere inzet van emissie–beperkende maatregelen, wordt in het MER terecht geconcludeerd dat zonder dergelijke maatregelen de stikstofdepositie op Natura 2000 zal toenemen ten opzichte van de huidige feitelijke situatie. Aantasting van de natuurlijke kenmerken is dan niet uit te sluiten. De Commissie merkt op dat, conform de Natuurbeschermingswet 1998, een bestemmingsplan pas kan worden vastgesteld als dergelijke aantasting is uitgesloten of als de ADC–toets⁴ met succes is doorlopen. In het MER is niet aangegeven wat de (maximale) effecten van stikstof–depositie op Natura 2000–gebieden zijn indien de mogelijkheid om bouwvlakken uit te breiden wordt gelimiteerd tot 1 ha, zoals de regels behorende bij het ontwerp–bestemmingsplan aangeven. De Commissie adviseert deze effecten in een aanvulling op het MER alsnog op navolgbare wijze in beeld te brengen.

2.2 Scenario's en alternatieven

In het MER zijn ook twee scenario's uitgewerkt om de beschikbare milieuruimte in beeld te krijgen en om de mogelijkheden te verkennen voor een uitvoerbaar bestemmingsplan. De Commissie signaleert dat daarbij is uitgegaan van aannames met betrekking tot het aantal 'stoppers', 'blijvers' en 'groeiers'.⁵ Deze aannames acht de Commissie op zich plausibel, maar het is, naar het oordeel van de Commissie, niet uitgesloten dat bedrijven die als 'stopper' of 'blijver' zijn aangemerkt in de praktijk toch uitbreiden. Het ontwerp–bestemmingsplan sluit dit immers niet uit. Om die reden kunnen de scenario's als zodanig niet als uitvoerbare alternatieven worden beschouwd.

Hieronder gaat de Commissie in op de onderzochte scenario's en doet zij aanbevelingen om tot een uitvoerbaar alternatief te komen.

Scenario 1

Scenario 1 is gebaseerd op de werking van de Verordening veehouderij, stikstof en Natura 2000 van de provincie Utrecht en aannames met betrekking tot het aantal bedrijven dat er mee ophoudt en het aantal bedrijven dat nog zal groeien. In het MER wordt geconcludeerd dat binnen de randvoorwaarden die de provinciale verordening voorschrijft er ontwikkelruim–

⁴ Dit houdt op grond van art. 19g en 19h van de Natuurbeschermingswet 1998 respectievelijk in:

- A: zijn er Alternatieve oplossingen voor een project of handeling? Inclusief locatiealternatieven.
- D: zijn er Dwingende redenen van groot openbaar belang waarom het project toch gerealiseerd moet worden?
- C: welke Compenserende maatregelen worden getroffen om te waarborgen dat de algehele samenhang van Natura 2000 bewaard blijft?

⁵ Verwacht wordt dat er binnen de planperiode, elk jaar ongeveer 6% van de agrarische bedrijven zal stoppen en het aantal groeiers beperkt zal blijven tot ongeveer 10% van de populatie. Deze aannames zijn gebaseerd op de huidige grootte van de bedrijven, waarbij overigens onduidelijk is welke klassegrenzen zijn gehanteerd. In het MER ontbreekt inzicht in welke bedrijven in het gebied daadwerkelijk zullen gaan stoppen of uitbreiden.

te is tot aan de grenzen van de huidige bouwvlakken. Dit betekent dat er bij een groei tot 1,5 ha er voor slechts een beperkt deel van de agrariërs salderingsruimte beschikbaar zal zijn om gebruik van te kunnen maken. Het MER bevat geen informatie voor welk deel van de agrariërs salderingsruimte beschikbaar is als de groei gelimiteerd wordt tot 1 ha.

De provinciale verordening heeft als doel een balans te vinden tussen de bescherming van waardevolle natuur enerzijds en ontwikkelmogelijkheden voor agrarische bedrijfsvoering anderzijds. De verordening laat, voor zover de Commissie kan nagaan, de mogelijkheid open dat uitbreiding van bedrijven wordt vergund met toepassing van artikel 19kd van de Natuurbeschermingswet.⁶ Gevolg hiervan is dat de stikstofemissie en daarmee de stikstofdepositie op Natura 2000 ten opzichte van de huidige feitelijke situatie toch kan toenemen. Het MER geeft geen inzicht in welke mate dergelijke onbenutte vergunningruimte aanwezig is.⁷ Ook de definitie van een agrarisch bedrijf (in het ontwerp-bestemmingsplan gekoppeld aan grondgebonden veeteelt) lijkt in dit verband onvoldoende sturend: 'de exploitatie van deze bedrijven is geheel of *grotendeels* gebonden aan ter plaatse of in de nabijheid aanwezige gronden'.

De effecten van het voornemen op de Natura 2000-gebieden in naburige provincies (Naardermeer, Nieuwkoopse Plassen) vallen buiten de reikwijdte van de Utrechtse verordening.

Scenario 2

Scenario 2 gaat uit van de inzet van BBT⁺⁺. Als een substantiële inzet van stalmaatregelen ook voor kleinere bedrijven verplicht wordt gesteld is de conclusie in het MER dat, uitgaande van 6% stoppers en 10% groeiers, een deel van de agrarische bedrijven door kunnen groeien tot een bouwvak met een omvang van 1,5 ha zonder toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden. Het MER bevat geen informatie over welk deel van de bedrijven zou kunnen doorgroeien als de groei gelimiteerd wordt tot 1 ha. De Commissie merkt op dat het ontwerp-bestemmingsplan overigens niet voorziet in bovenstaande inzet van BBT⁺⁺.

De scenario's bieden nuttige bouwstenen voor een alternatief waarmee de gemeente aantasting van natuurlijke kenmerken kan uitsluiten, maar een dergelijk alternatief ontbreekt als zodanig in het MER.

De Commissie adviseert in een aanvulling op het MER navolgbaar een alternatief uit te werken waarmee de gemeente een toename van stikstofdepositie op Natura 2000 gebieden, en daarmee aantasting van de natuurlijke kenmerken, kan uitsluiten. De Commissie denkt hierbij bijvoorbeeld aan de mogelijkheid om stoppers weg te bestemmen en/of het opleggen van verdergaande restricties ten aanzien van de definitie van grondgebondenheid. Ga ook in op de mogelijkheden, effectiviteit en realiteitswaarde van de inzet van verdergaande maatregelen zoals emissiereducerende technieken en de mogelijke betekenis daarvan voor een uitvoerbaar alternatief. Geef een nadere beschrijving van de werking van de provinciale verordening in relatie tot het bestemmingsplan en adresseer daarbij bovenstaande kanttekeningen.

⁶ In dat geval worden niet of slechts gedeeltelijk gebruikte vergunde rechten van stoppende agrarische bedrijven, daterend van vóór 7-12-2004, gebruikt door groeiers.

⁷ Op 26 maart 2013 is in de Eerste Kamer een wetsvoorstel aangenomen tot wijziging van artikel 19kd van de Natuurbeschermingswet 1998. Met de wijziging komen, naast projecten, ook plannen onder de reikwijdte van dit artikel te vallen. De datum van inwerkingtreding is nog niet bekend.

2.3 Geur

De gemeenteraad van de voormalige gemeente Breukelen heeft in 2010 de Verordening 'Lokaal geurbeleid landelijk gebied' vastgesteld. Daarin is aangegeven dat binnen de bebouwde kom een minimale afstand van 50 meter en buiten de bebouwde kom een minimale afstand van 25 meter gehanteerd moet worden tussen een het emissiepunt van een rundveestal en een geurgevoelig object. Op basis van het Activiteitenbesluit of de Wet geurhinder en veehouderij moet dit respectievelijk 100 en 50 meter zijn. Hoewel in zijn algemeenheid de geurhindersituatie zal verbeteren ten opzichte van de referentiesituatie, acht de Commissie het niet uitgesloten dat lokaal toch geurhinder kan ontstaan of verergeren, uitgaande van de in het MER genoemde mogelijkheid van de vergroting van het bouwvlak tot 1,5 ha. In het MER is niet aangegeven hoe de gemeente met het nieuwe bestemmingsplan wil sturen om (nieuwe) lokale stankoverlastsituaties te voorkomen.⁸

De Commissie adviseert in een aanvulling op het MER, op basis van informatie over stoppers, blijvers en groeiers, de huidige en potentiële (toekomstige) lokale geurknelpunten aan te geven en de mogelijkheden te beschrijven met het bestemmingsplan te sturen op het verminderen of voorkomen van deze knelpunten.

⁸ Mogelijk dat de gemeentelijke verordening 'Lokaal geurbeleid landelijk gebied' daar inzicht in geeft. De Commissie heeft deze verordening niet bij de beoordeling van het MER kunnen betrekken.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing MER

Initiatiefnemer: het college van burgemeester en wethouders van gemeente Stichtse Vecht

Bevoegd gezag: de gemeenteraad van Stichtse Vecht

Besluit: vaststellen van Bestemmingsplan Landelijke Gebied West

Categorie Besluit m.e.r.:

plan-m.e.r. vanwege kaderstelling voor categorie C/D14 en vanwege passende beoordeling

Activiteit: Actualisering verouderde bestemmingsplannen en vatten in één nieuw plan.

Procedurele gegevens:

kennisgeving MER in de Staatscourant van 24 januari 2013

ter inzage legging MER: 25 januari t/m 7 maart 2013

aanvraag toetsingsadvies bij de Commissie m.e.r.: 26 november 2012

toetsingsadvies uitgebracht: 8 april 2013

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

Ir. J.J. Bakker

Dr. G.P.J. Draaijers (werkgroepsecretaris)

Ing. H.H. Ellen

W. Foppen

Drs. L.H.J. Verheijen (voorzitter)

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in het besluit. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.7 dan wel 7.23 van de Wet milieubeheer, en van eventuele documenten over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, vóór het besluit wordt genomen. Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. De Commissie richt zich in het advies dus op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Omdat de Commissie niet is geraadpleegd bij de voorbereiding op het MER heeft ze een locatiebezoek afgelegd om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advies:

- planMER Bestemmingsplan Landelijk gebied West, Tauw, 7 januari 2013;
- Regels Landelijk Gebied West, Tauw, januari 2013;
- Ontwerp-Bestemmingsplan Landelijk Gebied West, BügelHajema Adviseurs b.v., 21 december 2012;
- Natuurwaardeninventarisatie Bestemmingsplan buitengebied West, BügelHajema Adviseurs b.v., 2 juli 2010;
- Nota Inspraak en Overleg, Bestemmingsplan Landelijk Gebied West, gemeente Stichtse Vecht, 28 februari 2012;
- Memo Tauw, Reactie op vragen Cie m.e.r. gesteld tijdens het locatiebezoek, 28 februari 2013.

De Commissie heeft geen zienswijzen of adviezen via bevoegd gezag ontvangen.

**Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Bestemmingsplan landelijk gebied West,
gemeente Stichtse Vecht**

ISBN: 978-90-421-3698-4

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

W www.commissiemer.nl

